

FORTUNA, 2018., Švicarska

Redatelj i scenarist: Germinal Roaux

Produkcija: Ruth Waldburger i Swiss Vega Productions u suradnji sa Geraldine Sprimont i Anne-Laure Geugan, te Belgium*s Need Productions

Trajanje: 106'

Crno-bijeli biser u niski od šarenih perli

Kada se 106 minuta vizualno, slušno i emocionalno izložite jedinstvenom redateljskom uratku švicarca Germinala Roaux-a *Fortuna*, odmah spoznate da ste odgledali jedan posve drukčiji film od većine prikazanih na ZFF-u ove godine.

Dosljedno zaokupljen fenomenom odrastanja i procesom tranzicije mladenaštva u zrelu životnu dob (*Left Foot, Right Foot*, 2016.) Roaux ovoga puta društvenu pozornost svraća na pitanje maloljetnih emigranata. Kroz dramatičnu životnu priču 14 godišnje Etiopljanke Fortune (*Kidis Siyum*), on progovara o individualiziranoj socijalno-psihološkoj složenosti tog psiho-fizičkog fenomena.

Filmsku priču smješta u izbjeglički prihvatni centar pri katoličkom samostanu u Švicarskim Alpama. Maloljetna Fortuna, bez ikakvog saznanja o sudbini nestalih roditelja, okružena je mnoštvom izbjeglih nepoznatih ljudi slične sudbine i potpuno je ovisna o krutom birokratskom aparatu švicarskih vlasti. Izgubljena u nepoznatoj zemlji i nesigurna, ona pronalazi utjehu u crkvenom nauku, vjeri i ljubavi. Očajnički se zaljubljuje u starijeg sunarodnjaka Kabira (*Assef Zerihun*) i s njim zatrudni. Kabir ju grubo odbacuje, bježi iz prihvatilišta i Fortuna ostaje potpuno sama. Ostavljena od voljenog čovjeka i grješna u očima crkvenjaka, preostaje joj jedino da svoje dvojbe i strahovanja ispovijeda Djevici Mariji, samostanskim životinjama i željenom djetetu kojeg nosi u utrobi.

Već sama po sebi dramatična fabula filma, nadograđena je Roaux-ovim dojmljivim filmskim jezikom. Sniman u crno-bijeloj tehnici, u malom formatu i kroz čitav registar filmskih planova, film nepogrešivo slijedi redateljevu zamisao. Otuđenost ljudi, prostora i vremena dočarava totalima snijegom i ledom oklopljenih Alpi, „točkolikim“ obrisima djevojčice izgubljene u neprohodnim planinskim vijencima, osjenčanim vizurama srednjovjekovnog samostanskog zdanja i obrednim kolonama hodočasnih svećeničkih pohoda. Kadar je magličast poput ledenog daha planine, zrači magičnost okruženja i tragičnost Fortuninog života. Njena unutarnja stanja, Germinal bilježi statičnom kamerom i krupnim planovima nevinog lica, očiju natopljenih tugom, djetinjom nevjericom i naivnošću, te bespogovornom ljubavlju prema čovjeku kojemu ona ne znači baš ništa, a on njoj sve.

Slika Marije Djevice i tiha, usrdna molitva kojom joj se obraća, krunica u njenom podnožju i fotografije nestalih roditelja tvore upečatljivu sliku njenog lutanja kroz beznađe stanja u kojem se zatekla. No, ništa crkveno ni svjetovno Fortuni ne pruža utjehu i ona se okreće snazi u sebi. S djetetom u utrobi, potražiti će svoj put i spaliti uklete staze života kojima je do tada kročila. Vatrom, kao simbolom ishodišta života, doma i ognjišta Roaux zatvara film i otvara novo poglavlje Fortuninog života. Jedva čujnom glazbom, uz tiho pucketanje vatre i sjenom zrelosti zastrtim Fortunim licem u prvom planu, gledatelj spoznaje da je dijete postalo čovjek. S ožiljkom, ali odrastao.

Film je na ZFF-u ostao relativno nezapažen, no na Berlin Film Festivalu, u veljači ove godine, ovaj crno bijeli biser u niski od šarenih perli, osvaja prvu nagradu u kategoriji Generacija 14plus.

Za projekt Filmski kritičari 54+ napisala

Višnja Bunata Blagović